

Patsiendi teavitamine piiriülese digiretseptide teenuse kasutamise kohta, kui patsiendi koduriik on Eesti Vabariik.

Patsiendi teavituse eesmärk

Patsiendi teavitamise eesmärk on informeerida patsiente nende isikuandmete töötlemisest ja kehtivatest andmekaitset reguleerivatest õigusaktidest, kui ravim ostetakse välja mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või Šveitsi apteegis, kui patsiendi enda koduriik.

Kui patsient soovib välisriigi apteegis välja osta talle kirjutatud ravimi, siis tema isikuandmeid välisriigi apteegis töödeldakse vastavalt ravimi väljaostu riigi õigusaktidele.

Antud informatsioon on mõeldud patsientidele, kellele on Eesti Vabariigis väljastatud digiretsept.

Mis on E-tervise võrgustik?

E-tervise digitaalne võrgustik (eHDSI) võimaldab ravimite väljastamises või patsientide ravis osalevate tervishoiutöötajate ja apteekrite jaoks turvalist ja lihtsat ligipääsu patsiendi terviseandmetele (edaspidi teenus). See infrastruktuur annab tervishoiutöötajatele elektroonilise juurdepääsu ELi elanike retsepti andmetele kõikjal ELis. Andmete päringuid tehakse turvalise andmevahetuskanali kaudu (terviseandmete piiriülene andmevahetusplatvorm), millele võimaldab ligipääsu iga riigi määratud e-tervise kontaktpunkt.

Eestis vastutab teenuse toimimise ja haldamise eest Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus (TEHIK), kes teeb koostööd Eesti Tervisekassa ja Ravimiametiga.

Andmevahetusplatvormi vastutav töötleja on Sotsiaalministeerium.

Patsientide retseptiandmeid edastatakse digiretsepti väljastanud riigi riiklikust terviseandmete taristust teise teenusega kaetud riigi apteegiteenuse osutajatele riiklike kontaktpunktide kaudu. Iga riik vastutab oma riigi kontaktpunkti tegevuse eest. Patsientide retseptiandmeid töödeldakse vastavalt ELi üldisele andmekaitse määrusele ja andmevahetuses osalevas riigis kehtivatele siseriiklikele õigusaktidele.

Kes ja mille alusel saavad piiriülest digiretsepti teenust kasutada (sh õiguslik alus)

Isikud, kes omavad Eesti Vabariigi isikut tõendavat dokumenti ja kellele on Eestis välja kirjutatud digiretsept, saavad teistest teenusega kaetud välisriikide apteekidest retsepte välja osta. Välisriigi apteegist on väljakirjutatud ravimit võimalik välja osta ainult isikul, kelle nimele on retsept väljastatud. Retsepti väljaostuga seotud andmete edastamine välisriigi apteeki läbi piiriülese terviseandmete andmevahetusplatvormi on vaikumisi lubatud tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 50⁹ lg 2 alusel. Andmete edastamist on võimalik keelata tervise infosüsteemi patsiendiportaali www.digilugu.ee kaudu „Terviseandmete ligipääsude haldamise“ alt.

Patsiendi andmed väljastatakse välisriigis apteekrile ainult juhul, kui patsient ei ole sulgenud oma andmeid patsiendiportaali kaudu. Enne patsiendi terviseandmete päringut teavitab apteeker patsienti, kuidas tema andmeid retsepti väljaostmisel töödeldakse. Alles siis, kui patsient on kinnitanud, et mõistab patsiendi teavituse sisu ning lubab enda andmete pärimise ja andmete töötlemise, tohib apteeker patsiendi terviseandmeid koduriigist küsida. Patsiendi antud nõusolek kehtib ühekordseks retsepti väljaostuks.

Mis eesmärgil patsiendi andmeid töödeldakse?

Teenuse eesmärk on võimaldada patsiendil talle koduriigis väljastatud digiretsepti alusel välismaa apteegist ravim(id) välja osta. Digiretseptil olevaid andmeid töödeldakse ainult ravimi väljamüügi eesmärgil. Eesti vabariigis võib isikuandmeid teatud tingimustel kasutada ka teistel seaduslikult ettenähtud eesmärkidel, nt statistika ja tervishoiu kvaliteedi parandamise teadusuuringud.

TEHIK salvestab ja säilitab päringute logid (vastavalt eHDSI nõudele) teenuse osutamise jälgimiseks ning peab vajadusel olema võimeline taasesitama ravimite väljamüügi protsessi.

Milliseid patsientide isikuandmeid töödeldakse?

Andmed, mida edastatakse patsiendi koduriigist kontaktpunkti kaudu välisriigi apteeki, sisaldavad endas nimekirja patsiendi kehtivatest digiretseptidest, mida on võimalik välja osta. Lisaks edastatakse detailne informatsioon ravimite kohta, mida patsient soovib osta. Digiretsept hõlmab endas põhiliselt sama informatsiooni, nagu paberandjal retsept: patsiendi ees- ja perekonnanimi, isikukood, sünnikuupäev, sugu, patsiendi tervisekindlustuse riik, retsepti väljastanud arsti ees- ja perekonnanimi, arstikood, retsepti väljastanud terviseasutuse aadress, diagnoos ning informatsioon väljakirjutatud ravimi kohta.

Läbi patsiendi koduriigi ja apteegi riigi kontaktpunkti ning apteegi tarkvara on välisriigi apteekrile kättesaadav nii patsiendi retsepti originaalversioon PDF kujul, kui ka selle tõlgitud sisu. Ravimi väljamüügi järel saadab apteegi infosüsteem läbi riikliku kontaktpunkti ravimi väljastamise teabe patsiendi koduriigi kontaktpunktile ning sealt edasi omakorda retseptikeskusesse.

Eesti digiretseptide alusel ei väljastata välisriigis järgmisi tooteid:

- anaboolsed steroidid;
- meditsiiniseadmed (ilma ATC-koodita);
- kliinilised toidulisandid (ilma ATC koodi ja tugevuseta);
- kombineeritud ravimid, mida ei saa üheselt identifitseerida piiriülese andmevahetuse formaadis;
- ekstemporaalsed ravimid;
- retseptid, mis on reserveeritud Eesti retseptikeskuses;
- müügiloata ühekordse sissetoomisloaga ravimite retseptid, millel puudub Ravimiameti positiivne otsus.

Kes saab patsiendi andmeid töödelda?

Patsiendi andmeid saavad töödelda ainult kehtiva tegevuslooga apteekrid, kes puutuvad kokku ravimite väljastamisega, järgides samaaegselt kohaliku riigi konfidentsiaalsuse ja üldiseid, GDPRist tulenevaid põhimõtteid. Enne piiriülese andmevahetusplatvormiga ühinemist on digiretsepti teenust pakkuvast riigis läbi viidud Euroopa Komisjon audit, mille käigus selgitatakse välja, kuidas apteekides on tagatud isikuandmete töötlemise kaitse. Andmeid ei tehta kõrvalistele isikutele kättesaadavaks.

Kui andmed edastatakse teisele teenuses osalevale riigile eHDSI kaudu, võtab iga andmete saaja riik vastutuse selliste andmete töötlemise eest, vastavalt oma andmetöötluse protsessidele. Andmete töötlemises osalevad osapooled on järgmised:

- Apteek, kus piiriülese retsepti alusel ravimeid väljastatakse;
- Eesti Vabariigi e-tervise kontaktpunkt ehk TEHIK;
- Välisriigi e-tervise kontaktpunkt;
- Tervise infosüsteem - piiriülese retsepti töötlemise õiguste haldamine;
- Retseptikeskus kus hoitakse infost isikule väljakirjutatud retseptide kohta;
- Rahvastikuregister - isikut tuvastavate andmete päringuks;
- Ravimiregister - väljakirjutatud ravimite kontrolliks.

Kus ja kui kaua patsiendi andmeid säilitatakse?

Ravimite väljaostmisel välisriigi apteegis säilitatakse patsientide andmed välisriigis vastavalt ELi üldisele andmekaitsemäärusele, õigusaktidele ja vastava riigi seadusandlusele. Vahetatavate andmete koosseis ja logide säilitamise tähtajad on reguleeritud tervishoiuteenuste korraldamise seaduses ning tervise- ja tööministri 15.11.2018 määruses nr 48 "Piiriülese andmevahetusplatvormi vahendusel töödeldavate andmete koosseis, andmevahetuse korraldus ja logide säilitamise tähtaeg".

Patsientide andmeid võib säilitada nii retsepti väljaostu kui ka patsiendi koduriigi terviseandmeid töötlevate asutuste infosüsteemides. TEHIK-ul on kohustus säilitada andmevahetusplatvormi logisid 7 aastat.

Üldised andmete säilitamise tingimused Eesti Vabariigis on järgmised: Retseptikeskuses salvestatakse retsepte ja nendega seotud väljaostuinfot 7 aastat.

Tervisekassa/Tervisekindlustuse pakkuja hüvitis

Eesti kodanik peab välisriigi apteegis maksma ravimite eest täishinna, olenemata mis riigi kodanik ta on. Teenusega liitunud välisriigi apteegist väljaostetud ravimi puhul on patsiendil õigus nõuda Eesti Tervisekassa käest hüvitist, mille määramine sõltub patsiendile kehtivatest ravimisoodustustest. Hüvitise saamiseks palume pöörduda enda Eesti Tervisekassa poole.

Kontakt

Eestis vastutab teenuse toimimise eest volitatud töötleja TEHIK:

Tugitelefon: (+372) 7943 943

E-mail: abi@tehik.ee

Esmaspäevast pühapäevani 7.00 -22.00

Vastutav töötleja: Sotsiaalministeerium, info@sm.ee

Vastutava töötleja andmekaitseametnik: andmekaitse@sm.ee

Järelevalveasutus: Andmekaitse Inspeksioon, info@aki.ee